

**FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI
BIZOTTSÁG**
1052 Budapest Városház u. 9-11.
Telefon: 327-1177

A Fővárosi Választási Bizottság a

2/2023. (II. 13.) FVB számú határozatával

a dr. Keresztény Zoltán magánszemély (a továbbiakban: Szervező) által benyújtott fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés tárgyában, három igen szavazattal, egyhangúlag a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az

„EGYETÉRT-E ÖN AZZAL, HOGY BUDAPEST FŐVÁROS VALAMENNYI KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖTELEZŐ LEGYEN MINDEN ÉVBEN, - A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLTAL IS ELFOGADOTT - TÉTELES PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁST - A HELYBEN SZOKÁSOS MÓDOKON - KÖZZÉTENNI ARRÓL, HOGY AZ ÁLTALUK ÜZEMELTETETT PARKOLÓHELYEKEN MILYEN KIADÁSOK, KÖLTSÉGEK ÉS BEVÉTELEK KELETKEZTEK?”

fővárosi szintű helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

A Fővárosi Választási Bizottság elrendeli ezen határozatának 2023. február 13-án történő közzétételét a Budapest Portál internetes honlap (www.budapest.hu) „VÁLASZTÁS” rovatában.

A határozat ellen annak a Budapest Portálon való közzétételét követő 15 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (postacím: 1840 Budapest, személyes benyújtás: 1052 Budapest V. kerület, Városház utca 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2023. február 28-án (kedd) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselő kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselő nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

A Szervező a fővárosi szintű helyi népszavazásra javasolt kérdést 2023. január 17. napján, személyesen eljárva nyújtotta be a Fővárosi Választási Bizottsághoz, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 36. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. A Szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját az Nsztv. 36. § (3) bekezdésének megfelelően közölte a választási bizottsággal. A Fővárosi Választási Iroda a központi névjegyzékben ellenőrizte a Szervező választójogát és megállapította, hogy a Szervező rendelkezik választójoggal.

A Fővárosi Választási Iroda vezetője az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében rögzített hatáskörében eljárva a kérdés benyújtásától számított öt napon belül elvégezte a kezdeményezés előzetes formai és tartalmi vizsgálatát, és mivel az a jogszabályi követelményeknek megfelelt, a kérdést – figyelemmel az Nsztv. 61. § (2) bekezdésére – a Fővárosi Választási Bizottság elé terjesztette.

A helyi népszavazásra vonatkozó alapvető szabályt már az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése is rögzíti, amely szerint kizárólag a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről lehet helyi népszavazást tartani, törvényben meghatározottak szerint.

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

Az Nsztv. 32. § (2) bekezdése szerint nem lehet helyi népszavazást tartani

- a) a költségvetésről és zárszámadásról,
- b) a helyi adókról,
- c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdéssről,
- d) a képviselő-testület feloszlásának kimondásáról.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdéséből következő további követelmény, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. Az Nsztv. 39. § (2) bekezdése előírja továbbá azt is, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szemérem sértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése a hatálya alá tartozó eljárásokra – így a területi szintű helyi népszavazási kezdeményezés valamennyi eljárási szakaszára is – a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét is alkalmazni rendeli, az Nsztv.-ben foglalt eltérésekkel.

A Fővárosi Választási Bizottság a benyújtott aláírásgyűjtő ívet és a fővárosi szintű helyi népszavazásra javasolt kérdést a fent ismertetett követelmények szerint vette vizsgálat alá.

A Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy a benyújtott aláírásgyűjtő ív a népszavazás kezdeményezése során a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatokról szóló – a Magyar Közlönyben 2016. június 28-án kihirdetett (93. szám) és jelenleg is hatályos — 10/2016. (VI. 28.) IM rendelet 3. mellékletében található mintától csekély mértékben eltér. Az aláírásgyűjtő ív fejlécében a kitöltésére vonatkozó „Az ívet kék tollal kérjük kitölteni!” szövegű utasításba kezdeményező beszúrta „aláírásgyűjtő” szót a következők szerint: „Az aláírásgyűjtő ívet kék tollal kérjük kitölteni!”. Az eltérés csekély mértékű, az aláírásgyűjtő ív mintájának érdemét nem érinti, a kitöltésre vonatkozó utasítást nem teszi sem érthetlenné, sem értelmetlenné, az aláírásgyűjtő ív mintának való megfelelését nem akadályozza, ezért a Fővárosi Választási Bizottság álláspontja szerint a benyújtott aláírásgyűjtő ív megfelel az Nsztv. 36. §-ában foglalt jogszabályi előírásoknak.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Fővárosi Választási Bizottságnak a továbbiaknak azt kellett vizsgálnia, hogy az ügy a Fővárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozik-e és a kérdés megfogalmazása egyértelmű-e.

A Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy a Szervező fővárosi szintű helyi népszavazásra javasolt kérdése arra irányul, hogy a Fővárosi Közgyűlés alkosson rendeletet arról, hogy a fővárosi kerületi önkormányzatok az általuk üzemeltetett parkolóhelyek vonatkozásában kötelesek évente, a képviselőtestület által is elfogadott, tételes pénzügyi elszámolást – a helyben szokásos módokon – közzétenni a kiadások, a költségek és a bevételek alakulásáról.

A Fővárosi Választási Bizottság rögzíti, hogy a kérdést a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15/E. § (2) bekezdése részben már rendezi. A hivatkozott rendelkezés szerint a várakozási díjakból és pótdíjakból eredő bevételeket és azok felhasználását a helyi önkormányzatnak nyilván kell tartania. A nyilvántartást az önkormányzat honlapján közzé kell tenni. Az adatok közzétételéért, folyamatos hozzáférhetőségéért és hitelességéért az önkormányzat polgármestere felel. A közzététel elmulasztása esetén, továbbá ha a közzététel nem teljes vagy nem időszerű, külön jogszabály szerint a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

A Fővárosi Választási Bizottság utal arra, hogy a Kúria erre vonatkozó gyakorlata szerint, mivel az önkormányzati rendelet az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében más jogszabállyal nem lehet ellentétes (Alaptörvény T) cikk), ezért a Jat. hivatkozott rendelkezése alapján az önkormányzati rendelet más jogszabály rendelkezését – főszabály szerint – a jogellenesség kockázata nélkül nem ismételheti meg.

A fentiek alapján a Fővárosi Választási Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Szervező által a fővárosi szintű helyi népszavazásra javasolt kérdésben a döntés nem tartozik a Fővárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe, mivel a kérdésben megfogalmazott tartalom egy részéről – azaz nyilvántartás közzétételéről a várakozási díjakból és pótdíjakból eredő bevételek és azok felhasználása tekintetében – már létezik jogszabályi rendelkezés.

A kérdés tárgya nem ütközik az Nsztv. 32. § (2) bekezdése szerinti tiltott tárgykörbe.

A Fővárosi Választási Bizottság a továbbiakban a népszavazási kérdés egyértelműségét vizsgálta egyrészt a választópolgárok, másrészt a jogalkotó vonatkozásában.

A választópolgári egyértelműség követelményével összefüggésben a Fővárosi Választási Bizottság utal a Kúria – számos, eseti döntésében megjelenő, következetes – joggyakorlatára, mely szerint a népszavazási kérdéssel szemben követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni. Amennyiben a népszavazási kérdés pontosan nem értelmezhető, akkor a népszavazáshoz való jog tudatos döntés hiányában csak formálisan érvényesülhet (Knk.IV.37.458/2015/3., Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2.).

A választópolgári egyértelműség lényegét a Kúria Knk.IV.37.457/2015/3. számú határozata foglalta össze akként, hogy nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz.

A választópolgári egyértelműségen túl ugyanilyen jelentőséggel bír a jogalkotói egyértelműség, amely követelményből fakad, hogy a jogalkotó el tudja dönteni, terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen mely körben (Knk.IV.37.338/2015/3.).

A Fővárosi Választási Bizottság arra a megállapításra jutott, hogy a Szervező által megfogalmazott kérdésben a „tétéles pénzügyi elszámolás” szövegrész értelmezése mind az átlagosan tájékozott választópolgár, mind pedig a jogalkotó számára nehézségbe ütközik, mivel nem egyértelmű, hogy a pénzügyi elszámolást milyen csoportosítás szerint (közterületek szerinti bontásban, vagy egyes parkolóhelyenként) kellene elkészíteni, de az is elképzelhető, hogy a kerületi önkormányzat által üzemeltetett összes parkolóhelyre vonatkozóan egy összesített adat kerülne az elszámolásban rögzítésre.

A Szervező által feltett kérdésben a közzététel tekintetében a „helyben szokásos módokon” kifejezés szerepel, amely követelmény a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényből (a továbbiakban: Mötv.) ismert fogalom. Az Mötv. 51. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az önkormányzati rendeletet a képviselő-testület hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos - a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott - módon kell kihirdetni, továbbá azt a saját honlappal rendelkező önkormányzatnak a honlapján is közzé kell tenni.

Az Mötv. 113. §-a előírja, hogy a helyi önkormányzatok költségvetési, a költségvetés teljesítési és szakmai tevékenység bemutatására, értékelésére vonatkozó adatoknak jogszabályban meghatározott körét a jegyző legalább évente a helyben szokásos módon közzéteszi.

A Fővárosi Választási Bizottság álláspontja szerint a népszavazási kérdés az elszámolás közzétételének módja tekintetében a jogalkotó számára egyértelmű, azonban a választópolgártól nem várható el, hogy pontosan ismerje az egyes közzétételi módokat (honlap, hivatalos lap, helyben szokásos mód).

Mіндеzek alapján a Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés nem felel meg az Nsztv.-ben meghatározott feltételeknek, ezért – az Nsztv. 41. §-ában foglalt hatáskörében eljárva, figyelemmel az Nsztv. 61. § (2) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A határozat az Nsztv. 1. § (1) bekezdésén, 32. §-án, 34. § (2) bekezdésén, 36. § (1)-(3) bekezdésén, 39. § (1) bekezdésén, 40. § (1) bekezdésén, 41. §-án, 61. § (1) és (2) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. § (1) bekezdésén, 61. § (3) bekezdésén és a Ve. 223-225. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2023. február 13.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök